

14526 - جەننەت-دوزاخ باردۇر، ئۇ ئىككىسى ئاللاھنىڭ قالدۇرغىنىغا قەدەر مەۋجۇت بولۇپ تۇرىدۇ

سوئال

جەننەت ۋە دوزاخ ھازىر مەۋجۇتمۇ؟ ياكى ئۇ ئىككىسى تېخى يارىتىلمىغانمۇ؟ بۇ ھەقتە تەپسىلى چۈشەنچە بېرىشىڭلارنى سورايمىز.

تەپسىلى جاۋاب

بارلىق گۈزەل مەدھىيىلەر ئالەملەرنىڭ پەرۋەردىگارى بولغان ئاللاھقا خاستۇر.

ئەھلى سۈننەت ۋە لىجامائە ئالىملىرى جەننەت بىلەن دوزاخنىڭ يارىتىلىپ بولغانلىقى، ھازىر بار ئىكەنلىكىگە بىردەك ئىتتىپاق كەلگەن، بۇ ھەقتە قۇرئان-ھەدىستە بايان قىلىنغان دەلىللەرنىڭ كۆپلۈكىدىن ھېچ كىشى بۇنىڭدىن شەك قىلمايدۇ.

قۇرئان كەرىمدىن دەلىللەر:

ئاللاھ تائالا جەننەت ھەققىدە مۇنداق دېگەن: ﴿وَسَارِعُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمُوتُ وَالْأَرْضُ أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ﴾ تەرجىمىسى: «پەرۋەردىگارنىڭلارنىڭ مەغپىرىتىگە ۋە تەقۋادارلار ئۈچۈن تەييارلانغان، كەڭلىكى ئاسمان. زېمىنچە كېلىدىغان جەننەتكە ئالدىراڭلار» [سۈرە ئال-ئىمران 133-ئايەت].

يەنە بىر ئايەتتە ئاللاھ تائالا مۇنداق دەيدۇ: ﴿سَابِقُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا كَعَرْضِ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أُعِدَّتْ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ﴾ تەرجىمىسى: «پەرۋەردىگارنىڭلارنىڭ مەغپىرىتىنى، كەڭلىكى ئاسمان. زېمىندەك كېلىدىغان جەننەتنى قولغا كەلتۈرۈڭلار، ئۇ جەننەت ئاللاھقا ۋە ئۇنىڭ پەيغەمبەرلىرىگە ئىمان ئېيتقانلارغا تەييارلانغان» [سۈرە ھەدىد 21-ئايەت].

يەنە بىر ئايەتتە مۇنداق دەيدۇ: ﴿وَلَقَدْ رَءَاهُ نَزْلَةً أُخْرَىٰ ۚ عِندَ سِدْرَةِ الْمُنْتَهَىٰ ۚ عِندَهَا جَنَّةُ الْمَأْوَىٰ﴾ تەرجىمىسى: «ئۇ جىبرىئىلنى ھەقىقەتەن ئىككىنچى قېتىم سىدرە تۇلمۇنتەھا دەرىخىنىڭ يېنىدا كۆردى. جەننەت تۇلمە ئۇ بولسا سىدرە تۇلمۇنتەھانىڭ يېنىدىدۇر» [سۈرە نەجم 13-14-15-ئايەتلەر].

ئاللاھ تائالا جەننەت توغرىسىدا مۇنداق دەيدۇ: ﴿فَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ﴾ تەرجىمىسى: «كاپىرلار ئۈچۈن تەييارلانغان، ئىنسان ۋە تاشلار يېقىلغۇ بولغان دوزاختىن ساقلىنىڭلار» سۈرە بەقەرە 24-ئايەت. يۇقىرىدىكى ئايەتلەر جەننەت بىلەن دوزاخنىڭ ھازىرمۇ مەۋجۇت ئىكەنلىكىنىڭ دەلىلىدۇر.

ھەدىس شېرىپتىن دەلىللەر:

ئىمام بۇخارى ۋە مۇسلىم ئەنەس رەزىيەللاھۇئەنھۇدىن بايان قىلغان ھەدىستە: پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام سىدرە تۇلمۇنتەھا دەرىخىنى كۆردى. سىدرە تۇلمۇنتەھانىڭ يېنىدا جەننە تۇلمە ئۆلىنى كۆردى، دېيىلگەن. مەزكۇر ھەدىسنىڭ ئاخىرىدا: **«جەبرائىل مېنى سىدرە تۇلمۇنتەھانىڭ يېنىغا ئېلىپ كەلدى، ئۇ دەرەخنى تۈرلۈك رەڭلەر ئوراپ تۇرۇپتۇ. مەن ئۇ رەڭلەرنى بىلەلمىدىم. ئاندىن جەننەتكە كىردىم، جەننەتنىڭ تورۇسلىرى مەرۋايىت، توپىلىرى مىسك-ئەمبەردىن ئىكەن»** دەيدۇ.

ئابدۇللاھ ئىبنى ئۆمەر رەزىيەللاھۇئەنھۇدىن بايان قىلغان ھەدىستە پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام مۇنداق دېگەن: **«سەلەرنىڭ بىرىڭلار ۋاپات بولغاندا، ئۇنىڭغا ئەتتىگەن-ئاخشامدا تۇرىدىغان ئورنى كۆرسىتىلىدۇ، جەننەت ئەھلى بولسا جەننەتتىن، دوزاخ ئەھلى بولسا دوزاختىن ئۆزىنىڭ ئورنىنى كۆرىدۇ ۋە ئۇ كىشىگە: ئاللاھ قىيامەت كۈنى سېنى قەبرىدىن قوزغىغانغا قەدەر بۇ سېنىڭ ئورنىڭ، دېيىلىدۇ.»** [بۇخارىدا 1290-ھەدىس، مۇسلىمدا 5111-ھەدىس].

بەرا ئىبنى ئازىب رەزىيەللاھۇئەنھۇدىن بايان قىلىنغان ئۇزۇن ھەدىستە: **«ئاسمان تەرەپتىن بىر چاغىرغۇچى، مېنىڭ بەندەم راست سۆزلىدى، ئۇنىڭغا جەننەتنىڭ بىساتلىرىدىن سېلىڭلار ۋە جەننەتنىڭ راھەتلىك خۇش-پۇراقلىرى ئۇنىڭغا يېتىپ تۇرىشى ئۈچۈن قەبرىسىدىن جەننەتكە ئىشك ئىچىڭلار»** دەپ ئىزاھ قىلىدۇ. [بۇ ھەدىسنى ئىبنى قەييىم ۋە شەيخ ئالبانى سەھىھ دەپ قارايدۇ].

ئابدۇللاھ ئىبنى ئابباس رەزىيەللاھۇئەنھۇدىن بايان قىلىنغان ھەدىستە پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام مۇنداق دەيدۇ: **«مەن جەننەتنى كۆردۈم ۋە ئۇ يەردە بىرساپ ئۈزۈم يېدىم، ئەگەر ئۇ ئۈزۈمدىن ئىلىشقا مۇيەسسەر بولغان بولسام سىلەر ئۇنىڭدىن يىگىنىڭلەردە دۇنيانىڭ ھالاۋەتلىرى بىر چەتتە قالغان بولاتتى. دوزاخنى كۆردۈم، مەن بۈگۈنكى كۈنىگىچە ئۇنداق قورقۇنۇچلۇق مەنزىرىنى كۆرۈپ باقمىدىم....»** [بۇخارى ۋە مۇسلىم رىۋايىتى].

ئەنەس رەزىيەللاھۇئەنھۇدىن بايان قىلىنغان ھەدىستە پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام مۇنداق دەيدۇ: **«مېنىڭ جېنىم قولىدا بولغان زات بىلەن قەسەمكى! ئەگەر سىلەر مەن كۆرگەن مەنزىرىلەرنى كۆرگەن بولساڭلار، ئاز كۈلۈپ كۆپ ياش تۆككەن بولاتتىڭلار. دېگەندە، ساھابىلار: ئى ئاللاھنىڭ رەسۇلى! نېمىلەرنى كۆردىڭلار؟ دېيىشتى. پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام: جەننەت بىلەن دوزاخنى كۆردۈم، دېدى.»** [مۇسلىم رىۋايىتى 646-ھەدىس].

ئەبۇ ھۈرەيرە رەزىيەللاھۇئەنھۇدىن بايان قىلىنغان ھەدىستە پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام مۇنداق دېگەن: **«ئاللاھ تائالا جەننەت بىلەن دوزاخنى ياراتقان ۋاقىتتا، جىبرائىل ئەلەيھىسسالامنى جەننەتكە ئەۋەتىپ، سەن جەننەتكە بېرىپ جەننەت ئەھلى ئۈچۈن ئۆيەردە تەييارلانغان نەرسىلەرگە قاراپ باققىن دېدى. جىبرائىل ئەلەيھىسسالام جەننەتكە كېلىپ، جەننەتتە ئاللاھ تائالا مۆمىنلەرگە تەييارلىغان نەرسىلەرنى كۆرگەندىن كېيىن،**

ئاللاھ تائالانىڭ ھوزۇرىغا كېلىپ: سېنىڭ ئۇلۇغلىقىڭ بىلەن قەسەم قىلىمەنكى، جەننەتنى ئاڭلىغان ھەر قانداق كىشى ئۇ يەرگە كىرىدۇ دېدى. ئاللاھ تائالا جەننەتنى كىشىلەر ياقىتۇرمايدىغان، ئىجرا قىلىش قېيىن تۇيۇلىدىغان ئىشلار بىلەن ئورۇۋىتىشكە بۇيرىدى ۋە جىبرائىل ئەلەيھىسسالامنى سەن قايتىدىن جەننەتكە بېرىپ، جەننەت ئەھلى ئۈچۈن ئۇيەردە تەييارلانغان نەرسىلەرگە قاراپ باققىن دېدى. جىبرائىل ئەلەيھىسسالام قايتىدىن جەننەتكە كەلگەندە، جەننەتنىڭ كىشىلەر ياقىتۇرمايدىغان، ئىجرا قىلىش قېيىن تۇيۇلىدىغان ئىشلار بىلەن ئورۇۋىتىلگەنلىكىنى كۆرۈپ، ئاللاھ تائالانىڭ ھوزۇرىغا كېلىپ: سېنىڭ ئۇلۇغلىقىڭ بىلەن قەسەم قىلىمەنكى، بۇ ھالەتتە جەننەتكە ھېچ بىر كىشىنىڭ كىرەلمەي قېلىشىدىن ئەنسىرەيمەن دېدى. ئاللاھ تائالا جىبرائىل ئەلەيھىسسالامنى دوزاخقا ئەۋەتىپ: سەن دوزاخقا ۋە دوزاخ ئەھلى ئۈچۈن ئۇيەردە تەييارلانغان نەرسىلەرگە قاراپ باققىن دېدى. جىبرائىل ئەلەيھىسسالام بېرىپ قارىسا، دوزاخنىڭ بەزىسى بەزىسىگە گىرەلىشىپ لاۋۇلداپ تۇرۇپتۇ، جىبرائىل ئەلەيھىسسالام ئاللاھ تائالانىڭ ھوزۇرىغا كېلىپ: سېنىڭ ئۇلۇغلىقىڭ بىلەن قەسەم قىلىمەنكى، دوزاخنى ئاڭلىغان ھەر قانداق كىشى ئۇ يەرگە كىرمەيدۇ دېدى. ئاللاھ تائالا دوزاخنى كىشىلەر ياقىتۇرىدىغان، كۆڭۈل خائىشى ئىنتىلىدىغان ئىشلار بىلەن ئورۇۋىتىشكە بۇيرىدى ۋە جىبرائىل ئەلەيھىسسالامنى سەن قايتىدىن دوزاخقا بېرىپ، دوزاخ ئەھلى ئۈچۈن ئۇيەردە تەييارلانغان نەرسىلەرگە قاراپ باققىن دېدى. جىبرائىل ئەلەيھىسسالام قايتىدىن بارغاندىن كېيىن، ئاللاھ تائالانىڭ ھوزۇرىغا كېلىپ: سېنىڭ ئۇلۇغلىقىڭ بىلەن قەسەم قىلىمەنكى، ھېچبىر كىشىنىڭ نىجات تاپالماستىن دوزاخقا كىرىپ كېتىشىدىن ئەنسىرەيمەن، دېدى.» [تىرمىزى رىۋايىتى].

بۇ مەزمۇندىكى ھەدىسلەر ناھايىتى كۆپ. ئىمام بۇخارىي ئۆزىنىڭ سەھىھ كىتابىدا ئايرىم بىر بۆلۈم تۈزۈپ: ئۇنى "جەننەتنىڭ سۈپىتى ۋە جەننەت يارىتىلغاندۇر" دېگەن نام بىلەن ئاتىدى ۋە مەزكۇر بۆلۈمدە يۇقىرىدا بايان قىلىنغان ھەدىسلەرنى بايان قىلدى ۋە ۋاپات تاپقۇچى قەبرىسىگە قويۇلغاندىن كېيىن، ئاللاھ ئۇنىڭغا جەننەتتىن ياكى دوزاختىن بولغان ئورنى كۆرسىتىلىدۇ دېگەن ھەدىسنى بايان قىلدى.

دېمەك؛ ئىنسان ئۈچۈن ياراتقۇچىسىغا ئىتائەت قىلىپ، جەننەتكە كېرىشكە ئائىل بولۇشى ئۈچۈن تائەت-ئىبادەتكە تىرىشىشى، شۇنداقلا جەھەننەمنىڭ دەھشەتلىك ئازابلىرىدىن ساقلىنىش ئۈچۈن گۇناھ-مەسىيەتتىن قول ئۈزۈشلا قالدى.

ھەممىدىن توغرىنى بىلگۈچى ئاللاھتۇر.

بۇ ھەقتە تېخىمۇ كۆپرەك مەلۇماتقا ئېرىشىش ئۈچۈن، "شەرھى ئەقىدە تۇت تەھاۋىيە" نىڭ 1-توم 475-بەتكە، شەيخ ئۆمەر ئەشقەرنىڭ "جەننەت ۋە دوزاخ" ناملىق ئەسىرىنىڭ 13-18-بەتكىچە مۇراجىئەت قىلىسۇن.

تەكشۈرۈپ بېكىتكۈچى: نىزامىدىن تەمكىنى